

Nominovaní umelci a umelkyne na Cenu Oskára Čepana 2021 potvrdzujú medzinárodný charakter projektu

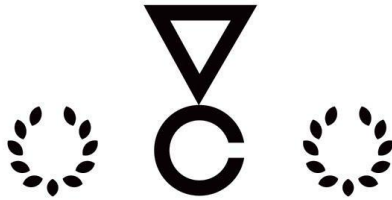
21. 10. 2021 | TLAČOVÁ SPRÁVA

Tohtoročné zloženie Ceny Oskára Čepana potvrdzuje medzinárodný charakter projektu a posilňuje jednu z jeho misií – zoznamovať verejnosť s inšpiratívnymi umelcami/umelkyňami a rozvíjať vzájomné dialógy rôznymi smermi. Finalisti/finalistky 26. ročníka Ceny pôsobia v niekoľkých európskych krajinách, Luki ESSENDER vo Švédsku, Èv van HETTMER v Nemecku, Ondřej HOUŠŤAVA v Česku, Tamara KAMETANI v Grécku a Anglicku a Viktorie LANGER v Česku a Taliansku. Medzinárodný kontext Ceny už roky potvrdzuje aj výber zahraničných porotcov/porotkýň, ktorí predstavujú vysokú odbornosť vo svojom obore. Práve v ich rukách je verdikt, kto sa stane laureátom/laureátkou Ceny Oskára Čepana 2021. Spoločná výstava finalistov/finalistiek sa pripravuje v priestoroch Kunsthalle Bratislava.

Cenu Oskára Čepana organizuje Nadácia – Centrum súčasného umenia, spoluorganizátorom je platforma pre podporu umenia collective.

„Aktuálny ročník sa nesie aj v duchu výraznejšej internacionalizácie projektu. Umelci a umelkyne žijú každý v inej európskej krajine a meste, absolvovali zahraničné umelecké akadémie a obsah ich výpovedí intenzívne rezonuje s aktuálnym geopolitickým dianím, otázkami identity, diverzifikácie a prehodnocovania zaužívaných spoločenských naratívov,“ povedala riaditeľka Ceny Oskára Čepana Lucia Gavulová. *“Pyšní sme na zloženie medzinárodnej poroty, do ktorej sa nám podarilo získať výrazné osobnosti ako Kathrin Bentele (Kunstverein Rheinlande Westfallen, Düsseldorf), Søren Grammel (nezávislý kurátor), Edith Jeřábková (are-events.org, Institut úzkosti, Plato Ostrava), Margot Norton (New Museum, New York) a Jana Verwoerta (Piet Zwart Institute Rotterdam, Oslo National Academy of the Arts),“* dodala.

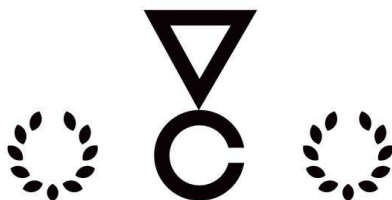
Aktuálne prebieha s finalistami a finalistkami intenzívna komunikácia, ktorá je prirodzenou súčasťou prípravy spoločnej výstavy. Tá sa bude **otvárať 25. novembra 2021 v Kunsthalle Bratislava**. Projekt sa tak po dvoch rokoch migrovania po iných mestách a ich vlajkových inštitúciách (Košice a Východoslovenská galéria, Žilina a Nová Synagóga) vracia do Bratislavy. **Meno laureáta/laureátky Ceny sa verejnosť dozvie 9. decembra 2021 a samotná výstava potrvá do 18. januára 2022.** Kurátorskou dvojicou sú: Jen Kratochvíl a Lucia Gavulová, architektom výstavy je Peter Liška.

Riaditeľka Ceny, ktorá pri nej stojí od roku 2018, upozorňuje, že už participácia vo finále by mala rozšíriť obzory a prepojiť medzi sebou mladých umelcov a umelkyne, čo by malo byť benefitom účasti v tom ktorom ročníku. *„V zmysle nastavenia vedenia projektu sa usilujeme o to, aby pre umelcov a umelkyne bola motivujúca už samotná participácia na ňom, ktorej cieľom je mať možnosť pripraviť nové dielo - projekt na výstavu, komunikovať s kurátormi výstavy aj medzi sebou navzájom, s tímom partnerskej výstavnej inštitúcie, porotou. Cieľom je viesť dialóg, premýšľať o novovznikajúcich dielach a hľadať spôsoby, ako ich vystaviť tak, aby sa čo najlepšie prejavil ich potenciál, aj v komunikácii s ostatnými dielami na výstave,“* vysvetlila Lucia Gavulová.

Medzinárodná porota posudzovala portfóliá 42 prihlásených autorov/autoriek do štyridsať rokov, ktorí reagovali na otvorenú výzvu, z nich vybrala spomínaných piatich umelcov/umelkyne. Rozhodla na základe kvality diel a naliehavosti problematík, ktoré reflektujú. Druhýkrát sa stretne práve na pripravovanej výstave a komentovanej prehliadke.

„Laureát/laureátka okrem finančnej odmeny vycestuje v marci a apríli budúceho roka na dvojmesačný pobyt v rezidenčnom programe Residency Unlimited v New Yorku, kde sa umelcom a umelkyniam venujú v rámci individuálneho prístupu, prispôsobeného charakteru ich tvorby. V závislosti od neho im nastavujú program - personalizované studio visits a kontaktujú ich s odborníkmi/odborníčkami, teoretikmi/teoretičkami a inými umelcami/umelkyňami so záujmom o jeho/jej tematické okruhy. Po návrate získa umelec/umelkyňa možnosť spraviť v nasledujúcom roku samostatnú výstavu, vydať publikáciu alebo zrealizovať iný typ projektu,“ spresnila Lucia Gavulová.

FINALISTI a FINALISTKY CENY OSKÁRA ČEPANA 2021 (v abecednom poradí):

Luki ESSENDER (*1995, Ilava)

Žije a tvorí v Štokholme.

V rokoch 2018 až 2020 študoval*la na Konstfack – University of Arts, Crafts and Design v Štokholme, absolvoval*la magisterské štúdium v odbore Fine Art. Bakalársky titul získal*la v roku 2018 v Ateliéri telového dizajnu Lenky Klodovej na Fakulte výtvarných umení VUT Brno (kde študoval*la od roku 2014).

„Vo svojej praxi sa venujem sochárstvu, inštalácii, performance a písaniu. Skrz tieto médiá skúmam každodenné queer skúsenosti v kontexte rozpadajúceho sa ekonomického systému. Zaujíma ma, ako technológie ovplyvňujú vzťahy, sexualitu a naše emočné prejavy. Vytváram subtílné sochárske kompozície, ktoré čerpajú inšpiráciu z domácich priestorov a do istej miery fetišizujú biely životný štýl strednej triedy. Používam ručne písaný text a aplikujem ho na rôzne povrchy a priestory, čo je odkazom na spôsob, akým si queer telá historicky privlastňovali verejný priestor.“

*Vysvetl.: Formu hviezdičky miesto lomky sa umelec*kyňa a autorka rozhodol*la použiť na základe diskusií v rámci panelu Kvíření jazyka českého a na základe presvedčenia, že je na rozdiel od lomky značne menej binárna a smeruje k väčšej inkluzivite (pozn. autorky a umelca*kyne)

--

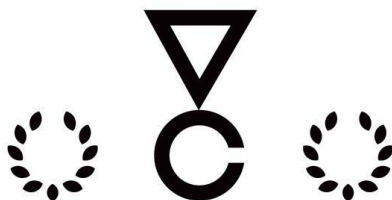
Ěv van HETTMER (*1987, Nitra)

Žije a tvorí v Hamburgu.

V roku 2020 ukončila štúdiá na Akademie der bildende Künste vo Viedni. Na viedenské štúdiá nadviazala v roku 2019 v nemeckom Hambrugu, v rámci ročného štipendijného pobytu. Počas viedenských štúdií prešla ateliérmi Kresby a maľby pod vedením Jutty Koether, Nových médií pod vedením Simon Denny a Fotografie Broomberg and Chanarin. V roku 2017 hosťovala v ateliéri performatívneho umenia a sochy u Monicy Bonvicini. V rokoch 2012 až 2020 študovala kontextuálnu maľbu u Ashley Hans Scheirl. Bakalársky titul získala na bratislavskej Vysokej škole výtvarných umení, v ateliéri Maľba a iné médiá.

„Formálny prístup v mojej tvorbe a maliarsky jazyk, ktorý používam na vyjadrenie myšlienok a pocitov je založený na impulze, spontánnosti a intuícii, ktoré sú mojou tvorivou silou. Prežívanie a poznávanie sú v mojej tvorbe dôležitejšie než naučené akademické postupy. Moja tvorba môže pôsobiť naivne, no naivitu iba využíva vo svoj prospech. Maliarska paleta je redukovaná, ale nie obmedzená. Obsahovo sa obraciam k dekorativizmu a ženskému prvku v maľbe, a to viac poeticky, než naratívne. V mojej tvorbe prevažuje vyjadrenie emócií nad reprezentatívnosťou; naratívnosť je introspektívna, napriek tomu obrazy reflektujú problematiky vonkajšieho sveta.“

--

Ondřej HOUŠŤAVA (*1995, Vítkov)

Žije a tvorí v Prahe.

V rokoch 2018 až 2020 študoval na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave, kde získal magisterský titul v Ateliéri VVV Martina Piačka. Jednotlivé semestre počas dvoch rokov štúdia strávil aj v Ateliéri IN pod vedením Ilony Németh a Jara Vargu a v Ateliéri hosťujúceho profesora Pavela Bräilu. V rokoch 2017 a 2018 študoval Media Art na Accademia di Belle Arti Frosinone v Taliansku, čomu predchádzali štyri roky bakalárskeho štúdia na Fakulte umení Ostravskej univerzity, na Katedre maľby v Ateliéri maľby II. Františka Kowolowskeho (2014-2018).

„V posledných rokoch sa vo svojej tvorbe zaoberám najmä výskumom, ako zmysluplne a pochopiteľne komunikovať komplexné témy, vzťahujúce sa k mojim záujmom v rámci teórie, sociálnych otázok, menšinovej politiky a celej siete navzájom súvisiacich tém, ako aj ekológie a ekonomík. Zaujímajú ma ekologické a sociálne krízy/konflikty, kulminujúce v rozpade politickej predstavivosti. Rád premýšľam nad alternatívnymi predstavami o súčasnosti a budúcnosti v súlade s queer a dekoloniálnymi teóriami. Zaujímajú ma chronopolitiky a možnosti konštruovania iných typov telesnej dočasnosti cez narúšanie dominantného normatívneho historického naratívu prostredníctvom subverzívneho tlaku queer performativity, ktorú nevnímam ako estetický kánon, alebo sexuálnu identitu, ale skôr ako pôvodnú politickú a filozoficky produktívnu výmeru subkultúrnych praktík a alternatívnych vzťahov k priestoru a času, ako ďalší typ starostlivosti o seba a ostatných.“

--

Tamara KAMETANI (*1988, Nitra)

Žije a tvorí v Aténach a Londýne.

V rokoch 2015 až 2017 študovala a magisterský titul získala na oddelení Súčasnej umeleckej tvorby, v odbore Verejná sféra na Royal College of Art v Londýne. V rokoch 2008 až 2011 študovala Film & Photography na Edinburgh Napier University. V roku 2020 sa zúčastnila Google Maps Residency (Offsite Project) v Londýne, v roku 2019 umeleckej rezidencie *Connect for Creativity: Art and Technology*, v BIOS, British Council v Aténach. V roku 2019 rezidencie AGORAMA v Raven Row v Londýne, v rokoch 2017 až 2018 na Florence Trust rezidencii taktiež v Londýne a v roku 2016 v La Cité Internationale des Artes Residence v Paríži.

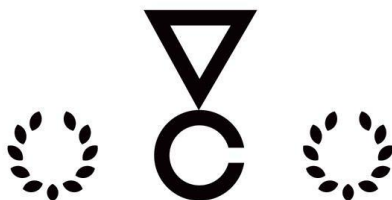
„V mojej tvorbe sa venujem najmä témam hraničnej politiky, formám dozoru a kontroly a proliferácií technológií. Obzvlášť ma zaujíma úloha, ktorú zohrávajú technológie vo vytváraní súčasných a historických naratívov a ako ovplyvňujú a konštruujú naše vnímanie reality. Pracujúc naprieč médiami ako inštalácia, video, fotografia a socha, moja tvorba je charakteristická kritickým postojom k súčasným formám moci a spája prvky vzdoru, skepticizmu a cynizmu. Problematika Európskej hranice, bezpečnosti a oddelenia je v mojich dielach prepletená so stále rastúcim dozorom a kontrolou, ako vo fyzickom, tak aj v digitálnom priestore. Opakujúcou sa témou v mojej tvorbe je reflexia vzťahu medzi rezistenciou a spoluúčasťou a rola, ktorú zohráva divák.“

--

Viktorie LANGER (*1988, Žiar nad Hronom)

Žije a tvorí v Prahe a Novara di Sicilia.

V rokoch 2009 až 2015 študovala na Akadémii výtvarných umení v Prahe, v ateliéri Maľba 2. V roku 2014 bola na stáži na Universidad Complutense Bellas Artes v Madride, v roku 2012 na stáži u hosťujúceho profesora AVU Floriana Pumhösla, v roku 2011 v Ateliéri hosťujúcej pedagogičky Silke Otto-Knapp taktiež. V rokoch 2017 až 2018 sa zúčastnila rezidencie Het Wilde Weten v Rotterdame a v roku 2016 Are-events Athény Partahhiana v Aténach.

„Tvořím obrazy a objekty z různých materiálů. Nechci se nechat svazovat stále opakovanými žánry a pojmy jako krajina, figura, abstraktní, realistický, chci, aby moje tvorba byla všeřikající a všeobjímající. Formy tvarů ke mně přichází z přírody a z vesmíru. Barva přináší nekonečné množství možností experimentu, každý odstín barvy nebo jejich kombinace vyvolává jinou emoci nebo význam, a těch odstínů a jejich kombinací může být ∞. Zajímají mě mysticismus, nedogmatické spirituální filozofie, hermetismus, původní gnoze, kvantová fyzika. Při praktikování meditací přestáváme myslet mozkiem a jsme ve svém srdci. Místo myšlení a neustálých myšlenek přichází láska, porozumění a soucit. Snažím se malovat tyto nemateriální jevy, jako harmonie, spirituální tělo, energie a láska, podle mě je to to nejdůležitější na co bychom se teď měli zaměřit. Inspiraci čerpám odkudkoliv.“

Cena Oskára Čepana je určená vizuálním umelcom do věku 40 rokov. Účasť v projekte nie je obmedzená konkrétnym výtvarným médiom. Zastrešuje ju Nadácia – Centrum súčasného umenia v spoluorganizácii s platformou na podporu umenia collective, s podporou programu Residency Unlimited (New York, USA) a nadácie Trust for Mutual Understanding (New York, USA). Z verejných zdrojov projekt podporuje Fond na podporu umenia. V roku 2021 projekt podporila Nadácia mesta Bratislavy a Bratislavský samosprávny kraj. Cena je súčasťou medzinárodnej siete ocenení YVAA – Young Visual Artists Awards.

www.oskarcepan.sk
www.facebook.com/CenaOskaraCepana/
[@oskarcepan](https://www.instagram.com/oskarcepan)

Organizátor: Nadácia – Centrum súčasného umenia
Z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.
Projekt podporila Nadácia mesta Bratislavy.
Projekt podporil Bratislavský samosprávny kraj.
Spoluorganizátor: platforma na podporu umenia collective
Reklamný partner: J&T Banka
Partneri: Kunsthalle Bratislava, Trust for Mutual Understanding, Residency Unlimited, Young Visual Artists Awards
Mediálni partneri: Denník N, RTVS, Rádio Devín, Rádio_FM, SITA, WebNoviny.sk, Flash Art, Artalk.cz, Vlna

Zuzana Golianová / Mediálna podpora Ceny Oskára Čepana 2021
21. október 2021, Bratislava

